

Osnovna škola Vladimir Bosnar Stubičke Toplice

**PROTOKOL
O POSTUPANJU ŠKOLE U
KRIZNIM SITUACIJAMA**

SADRŽAJ:

UVOD	3
1. OPĆEPRIHVAĆENA DEFINICIJA NASILJA	4
2. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA MEĐU DJECOM	5
3. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU OBIČNOG VRŠNJAČKOG SUKOBA	6
4. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SAZNANJA ILI SUMNJE O NASILJU U OBITELJI.....	7
5. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA PREMA UČENICIMA OD STRANE ODRASLE OSOBE U ŠKOLI (UČITELJA, RODITELJA, DRUGIH ZAPOSLENIKA ŠKOLE, NEPOZNATIH OSOBA).....	8
6. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILNOG PONAŠANJA ODRASLE OSOBE NAD ODRASLOM OSOBOM U ŠKOLI.....	8
7. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA PREMA ZAPOSLENICIMA ŠKOLE OD STRANE UČENIKA ŠKOLE	9
8. PROTOKOL O POSTUPANJU KADA JE RODITELJ U ALKOHOLIZIRANOM STANJU ILI DRUGOM NEPRIMJERENOM STANJU	9
9. OBRAZAC ZA DOJAVU	10
10. PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU NEOVLAŠTENOG ULASKA ILI PROVALE.....	11
11. PROTOKOL O SIGURNOSTI UČENIKA	12
12. PROTOKOL POSTUPANJA KOD POJAVE BOLESTI.....	12
13. PROTOKOL POSTUPANJA KOD EPIDEMIJE.....	13
14. PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU POVREDA I PRUŽANJA PRVE POMOĆI.....	14
15. PRILOG 1: OBRAZAC ZA OPIS DOGAĐAJA	15
16. PRILOG 2: EVIDENCIJA ŠKOLE O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI	16

UVOD

Članak 1.

Protokol se odnosi na prevenciju mogućih situacija povećanog rizika, kao i na postupanje u konkretnim situacijama s ciljem zaštite djece, kao i svih zaposlenika koji o njima skrbe u procesu odgoja i obrazovanja. Temelji se na odredbama *Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi*, *Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji*, *Zakona o radu*, *Kaznenog zakona*, na sadržaju *Pravilnika o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima*, ali i drugim podzakonskim aktima škole. On utvrđuje obveze i odgovornosti, kao i načine postupanja tj. što treba činiti ravnatelj, stručni suradnik, učitelj, učenik, drugi zaposlenik škole ili roditelj (skrbnik djeteta).

Protokol treba biti izvješten na vidnom i svima dostupnom mjestu u školi.

O načinima i koracima postupanja svih sudionika u procesu odgoja i obrazovanja potrebno je upoznati učenike na satima razrednika te roditelje na prvom roditeljskom sastanku svake školske godine (po potrebi i češće).

Članak 2.

Protokol sadrži:

1. općeprihvaćenu definiciju nasilja
2. postupanje škole u slučaju nasilja među djecom
3. postupanje škole u slučaju običnog vršnjačkog sukoba
4. postupanje škole u slučaju saznanja ili sumnje o nasilju u obitelji
5. postupanje škole u slučaju nasilja prema učenicima od strane odrasle osobe u školi (učitelja, roditelja, drugih zaposlenika škole, nepoznatih osoba)
6. postupanje škole u slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe nad odrasлом osobom u školi
7. postupanje škole u slučaju nasilja prema zaposlenicima škole od strane učenika škole
8. evidencija škole o sukobima i nasilju u školi
9. obrazac za opis događaja

Članak 3.

Koordinatori Protokola o postupanju škole u slučaju nasilja su: pedagog i socijalni pedagog.

Članak 4.

1. OPĆE PRIHVAĆENA DEFINICIJA NASILJA

Definicija nasilja i običnog sukoba vršnjaka preuzeta je iz *Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima* kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004.

Nasiljem među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereni prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem povrjeđivanja, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i održava neravnopravan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinaca).

Nasiljem među djecom i mladima smatra se osobito:

- namjerno uzrokovani fizički napad u bilo kojem obliku, primjerice udaranje, guranje, gađanje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, napad različitim predmetima, pljuvanje i slično bez obzira da li je kod napadnutog djeteta nastupila tjelesna povreda
- psihičko i emocionalno nasilje prouzročeno opetovanim ili trajnim negativnim postupcima od strane jednog djeteta ili više djece. Negativni postupci su: ogovaranje, nazivanje pogrdnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, namjerno zanemarivanje i isključivanje iz skupine kojoj pripada ili isključivanje i zabranjivanje sudjelovanja u različitim aktivnostima s ciljem nanošenja patnje ili boli, širenje glasina s ciljem izolacije djeteta od ostalih učenika, oduzimanje stvari ili novca, uništavanje ili oštećivanje djetetovih stvari, ponižavanje, naređivanje ili zahtijevanje poslušnosti ili na drugi način dovođenje djeteta u podređeni položaj, kao i sva druga ponašanja počinjena od djeteta i mlade osobe (unutar kojih i spolno uznemiravanje i zlostavljanje) kojima se drugom djetetu namjerno nanosi fizička i duševna bol ili sramota.

Nasilje podrazumijeva šest definirajućih čimbenika:

- namjera da se drugom nanese šteta ili ozljeda
- intenzitet i trajanje (opetovanost nasilničkog ponašanja)
- moć nasilnika (nerazmjer obzirom na dob, snagu, brojčana nadmoć)
- ranjivost i nemoć žrtve
- manjak podrške
- posljedice

U svim slučajevima nasilja među djecom koji su definirani navedenim čimbenicima škola je dužna postupati u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima odnosno skupom postupaka i mjera koje su predviđela nadležna tijela te propisima na snazi.

Članak 5.

Nužno je razlikovati nasilje (zlostavljanje) među djecom i mladima od običnog sukoba vršnjaka.
Obični sukob vršnjaka ima slijedeća obilježja:

- nema elemenata navedenih za nasilništvo: radi se o sukobu vršnjaka koji oni ne rješavaju na miran, nego na neki drugi način; ne postupaju jedan prema drugome s namjerom ozljeđivanja ili nanošenja štete; nema nerazmjera moći; nema težih posljedica za djecu u sukobu
- djeca ne inzistiraju da mora biti po njihovom po svaku cijenu
- mogu dati razloge zašto su u sukobu
- ispričaju se ili prihvate rješenje u kojem nema pobjednika i poraženog

- slobodno pregovaraju da bi zadovoljili svoje potrebe
- mogu promjeniti temu i otici iz situacije u kojoj je došlo do sukoba

Članak 6.

2. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA MEĐU DJECOM

U svim slučajevima nasilja među djecom koji su definirani navedenim čimbenicima škola je dužna postupati u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004.

U slučaju nasilja među djecom u školi svi zaposlenici škole dužni su:

- odmah prekinuti nasilno ponašanje učenika i odvojiti učenike
- pružiti pomoć i podršku učeniku koji je doživio nasilje
- obavijestiti o događaju razrednika, stručnog suradnika škole ili ravnatelja

U slučaju prijave nasilja ili dojave o nasilju među djecom imenovane stručne osobe za koordiniranje aktivnosti vezanih uz problematiku nasilja, stručni suradnici škole i ravnatelj dužni su:

- odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno postupanje prema djetetu, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugih zaposlenika škole ili po potrebi pozvati zaposlenike policije
- ukoliko je dijete povrijeđeno u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može razumno pretpostaviti ili posumnjati da su takva intervencija ili pregled potrebni, odmah pozvati službu hitne liječničke pomoći ili na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju djeteta, prepratiti ili osigurati pratnju djeteta od strane stručne osobe liječniku te sačekati liječnikovu preporuku o dalnjem postupanju i dolazak djetetovih roditelja ili zakonskih zastupnika
- odmah po prijavljenom nasilju o tome obavijestiti roditelje djeteta ili zakonske zastupnike te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima koje je do tada doznala i izvijestiti ih o aktivnostima koje će se poduzeti
- po prijavi, odnosno dojavi nasilja odmah obaviti razgovor s djetetom koje je žrtva nasilja, a u slučaju da je postojala liječnička intervencija, uz dogovor s liječnikom, čim to bude moguće. Ovi razgovori s djetetom obavljaju se uvijek u nazočnosti nekog od stručnih djelatnika škole, a na način da se postupa posebno brižljivo, poštujući djetetovo dostojanstvo i pružajući mu potporu
- roditeljima ili zakonskim zastupnicima djeteta koje je žrtva vršnjačkog nasilja dati obavijesti o mogućim oblicima savjetodavne i stručne pomoći djetetu u odgojno-obrazovnoj ustanovi i izvan nje, a s ciljem potpore i osnaživanja djeteta te prorade traumatskog doživljaja

- obaviti razgovor s drugom djecom ili odraslim osobama koje imaju spoznaja o učinjenom nasilju te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja
- ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja, koje može izazvati traumu i kod druge djece koja su svjedočila nasilju, savjetovati se s nadležnom stručnom osobom ili službom poradi pomoći djeci, svjedocima nasilja
- što žurnije obaviti razgovor s djetetom koje je počinilo nasilje, ukazati djetetu na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja te ga savjetovati i poticati na promjenu takvog ponašanja, a tijekom razgovora posebno obratiti pozornost iznosi li dijete neke okolnosti koje bi ukazivale da je dijete žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, u kojem slučaju će se odmah izvjestiti centar za socijalnu skrb, a po potrebi ili sumnji na počinjenje kažnjive radnje izvjestiti policiju ili nadležno državno odvjetništvo, a škola će poduzeti sve mjere za pomirenje djece i za stvaranje tolerantnog, prijateljskog ponašanja u školi
- pozvati roditelje ili zakonske zastupnike djeteta koje je počinilo nasilje, upoznati ih s događajem, kao i s neprihvatljivošću i štetnošću takvog ponašanja, savjetovati ih s ciljem promjene takvog ponašanja djeteta te ih pozvati na uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć unutar škole ili izvan nje (centri za socijalnu skrb, poliklinike za zaštitu djece, obiteljska savjetovališta i slično) i izvjestiti ih o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnom centru za socijalnu skrb, Uredima državne uprave u županijama (Upravni odjel za odgoj i obrazovanje), policiji ili nadležnom državnom odvjetništvu
- o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama te svojim opažanjima sačiniti službene bilješke, kao i voditi odgovarajuće evidencije zaštićenih podataka koje će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima.

Članak 7.

3. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU OBIČNOG VRŠNJAČKOG SUKOBA

U slučaju običnog vršnjačkog sukoba svaki zaposlenik škole dužan je:

- odmah prekinuti sukob među djecom
- obavijestiti o sukobu razrednika, stručne suradnike ili ravnatelja škole
- razrednik, stručni suradnik ili ravnatelj će obaviti razgovore sa sukobljenim učenicima
- dogоворити са учињима да се међусобно испријају, прихвате решење у којем нико неће побједити, да један другом надокнаде eventualну штету (restitucija)
- тражити од учињика да попуни одговарајући образац о догађају;
- у случају да учињик чешће долази у такве sukobe са vršnjacima разредник и струčни suradnik ће pozvati roditelje у школу са циљем prevladавања такве ситуације и помоћи учињику
- према потреби учињик ће бити укључен у dodatni rad (savjetodavni rad, pedagoшка i/ili defektoloшка помоћ) у школи или изван школе у договору са родитељима (starateljima)
- ако учињик учестало krши pravila, ne poštaje dogovore, ne prihvata restituciju, škola ће primijeniti odgovarajuće pedagoške mjere u skladu s Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjer

- u slučaju da sve prethodno navedene mjere ne dovedu do poboljšanja ponašanja učenika i u slučaju nesuradnje roditelja škola će postupiti po točki 2. ovog Protokola.

Članak 8.

4. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SAZNANJA ILI SUMNJE NA NASILJE U OBITELJI

U slučaju da neki zaposlenik škole dobije informaciju da je dijete unutar obitelji izloženo ili svjedoči nasilnom ponašanju nekog člana obitelji, posebice ako se radi o oblicima tjelesnog ili duševnog nasilja, spolne zlouporabe, zanemarivanja ili nehajnog postupanja, zlostavljanja ili izrabljivanja, taj zaposlenik je dužan, u skladu s čl. 5. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, odmah o tome obavijestiti razrednika, ravnatelja i stručne suradnike škole te postupiti prema Protokolu o postupanju u slučaju nasilja u obitelji (poglavlje D), koji je usvojila Vlada Republike Hrvatske. Ravnatelj i stručni suradnici su dužni:

- obaviti razgovor s djetetom ako je dostupno i tijekom razgovora upoznati dijete s dalnjim postupanjem
- pozvati djetetove roditelje odmah na razgovor i upoznati ih sa značajnim saznanjima i informacijama koje djelatnici škole posjeduju – ako je dijete zlostavlja jedan roditelj, upoznati s time drugog roditelja
- upozoriti roditelje na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati ih o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnom centru za socijalnu skrb, policiji i Upravnom odjelu za odgoj i obrazovanje
- ako su roditelji spremni za suradnju, uključiti ih u savjetovanje unutar škole ili preporučiti odgovarajuće ustanove
- ako je dijete zlostavljano od oba roditelja ili postoji sumnja na takvo zlostavljanje, odmah obavijestiti o tome centar za socijalnu skrb i postupati dalje u dogovoru s centrom za socijalnu skrb
- ako roditelji odbijaju suradnju, o tome informirati centar za socijalnu skrb, Upravni odjel za odgoj i obrazovanje
- ako je djetetu potrebna pomoć ili pregled liječnika, s djetetom liječniku idu roditelj (ako je dostupan i ako ne postoji sumnja da je on zlostavljač) ili predstavnik škole ili centra za socijalnu skrb
- tijekom razgovora s djetetom stručni suradnik mora voditi službenu zabilješku koju uz ravnatelja potpisuje i stručni suradnik koji je obavio razgovor i razrednik ili druga povjerljiva osoba
- surađivati s nadležnim centrom za socijalnu skrb i djelovati usklađeno u cilju dobrobiti djeteta

Članak 9.

5. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA PREMA UČENICIMA OD STRANE ODRASLE OSOBE U ŠKOLI (UČITELJA, RODITELJA, DRUGIH ZAPOSLENIKA ŠKOLE, NEPOZNATIH OSOBA)

U slučaju kada postoji sumnja ili je učenik doživio zlostavljanje od strane odrasle osobe u školi (zaposlenika škole, svog roditelja ili roditelja drugog učenika odnosno nepoznate osobe) zaposlenik škole je obvezan:

- odmah pokušati prekinuti nasilno postupanje prema djetetu
- ako u tome ne uspije, odmah pozvati ravnatelja, stručnog suradnika škole ili drugog zaposlenika škole kako bi pokušali prekinuti nasilno postupanje prema djetetu i obavijestiti policiju
- ako uspije prekinuti nasilno ponašanje prema djetetu, o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika škole
- upozoriti osobu koja se ponaša nasilno na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati je o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnom centru za socijalnu skrb, policiji, Upravnom odjelu za odgoj i obrazovanje, te Ministarstvu znanosti i obrazovanja
- o događaju obavijestiti centar za socijalnu skrb, policiju, Upravni odjel za odgoj i obrazovanje, te Ministarstvo znanosti i obrazovanja
- stručni je suradnik dužan obaviti razgovor s djetetom odmah po saznanju o događaju s ciljem normaliziranja osjećaja djeteta i sprječavanja dugoročnih posljedica traume te tijekom razgovora s djetetom voditi službenu zabilješku koju uz ravnatelja potpisuje i stručni suradnik koji je obavio razgovor i razrednik ili druga povjerljiva osoba
- kada stručni suradnik obavi razgovor s djetetom ravnatelj, stručni suradnik, razrednik ili član Učiteljskog vijeća trebaju o događaju odmah obavijestiti roditelje djeteta (ili drugog roditelja ako se jedan od roditelja nasilno ponašao u školi prema vlastitom djetetu) i pozvati ih da dijete odvedu kući te ih informirati o eventualnoj potrebi uključivanja djeteta i roditelja u savjetovanje i stručnu pomoć u školi ili izvan škole
- u slučaju da je dijete ozlijedeno ili postoji sumnja da bi moglo biti ozlijedeno, treba ga odvesti na liječnički pregled, pri čemu s njim u pratinji ide roditelj (ako je dostupan) ili predstavnik škole ili centra za socijalnu skrb.

Članak 10.

6. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILNOG PONAŠANJA ODRASLE OSOBE NAD ODRASLOM OSOBOM U ŠKOLI

U slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe (roditelja učenika, nepoznate osobe, zaposlenika škole) prema drugoj odrasloj osobi u školi (roditelju učenika ili zaposleniku škole) te u slučaju da postoje informacije da odrasla osoba u prostor škole unosi oružje ili druge predmete koji mogu ugroziti sigurnost osoba i imovine u školi, zaposlenik škole koji ima tu informaciju ili je nazočan mora:

- odmah pokušati prekinuti nasilno ponašanje
- upozoriti osobu koja se nasilno ponaša na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja tj. unošenja opasnih predmeta u prostor škole i zatražiti od nje da napusti prostor škole
- ako u tome ne uspije, odmah pozvati ravnatelja škole, stručnog suradnika ili drugog zaposlenika škole kako bi pokušali prekinuti nasilno ponašanje i obavijestiti policiju
- ako uspije prekinuti nasilno ponašanje, odmah o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika
- o događaju obavijestiti policiju, centar za socijalnu skrb, Upravni odjel za odgoj i obrazovanje

Članak 11.

7. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA PREMA ZAPOSLENICIMA ŠKOLE OD STRANE UČENIKA ŠKOLE

U slučaju da je zaposlenik škole doživio nasilje ili prijetnju nasiljem od strane učenika škole on treba o tome izvijestiti ravnatelja ili stručne suradnike škole. Oni će:

- razgovarati s učenikom u prisustvu razrednika i voditi službenu zabilješku o razgovoru • odmah obavijestiti roditelje učenika te ih upozoriti na neprihvatljivost takvog ponašanja
- prema učeniku poduzeti odgovarajuće pedagoške mjere koje će donijeti u skladu s Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjera
- uključiti učenika u stručni tretman u školi ili u dogovoru s roditeljima u ustanovi izvan škole
- o svemu izvijestiti centar za socijalnu skrb i Upravni odjel za odgoj i obrazovanje, a po potrebi i policiju
- ako je riječ o prijetnjama nasiljem ili o nasilju u školi, zbog čega je škola uključila i policiju, o takvim situacijama je potrebno prvo usmeno, a zatim i pismenom bilješkom (na propisanom obrascu) izvijestiti Upravni odjel za odgoj i obrazovanje, te Ministarstvo znanosti i obrazovanja.
- U slučaju da bilo kojem nasilnom ponašanju u prostoru škole svjedoče drugi učenici, a nasilno ponašanje je neuobičajeno rijetko i intenzivno te može rezultirati traumatiziranjem svjedoka, ravnatelj ili stručni suradnik su dužni osigurati stručnu pomoć tim učenicima. Dužni su savjetovati se s nadležnom i stručnom osobom koja ima iskustva u radu s traumatiziranim osobama o potrebi i načinu pružanja stručne pomoći svjedocima nasilja.

Članak 12.

8. PROTOKOL O POSTUPANJU KADA JE RODITELJ U ALKOHOLIZIRANOM ILI DRUGOM NEPRIMJERENOM STANJU

Ako učitelj procijeni da je roditelj u takvom psihofizičkom stanju da nije u stanju odvesti dijete iz škole, treba poduzeti slijedeće mjere:

- učitelj je dužan ostati s djetetom u skupini do dolaska adekvatne osobe po dijete
- učitelj traži pomoć drugog djelatnika koji obavještava ravnatelja, tajnika ili nadležnu stručnu osobu koji će izvijestiti drugog roditelja djeteta o situaciji;
- ukoliko je drugi roditelj nedostupan, treba kontaktirati druge osobe koje su ovlaštene odvesti dijete iz škole;
- u slučaju potrebe može se pozvati policiju te ih informirati o situaciji
- ravnatelj je obavezan, najkasnije sljedeći dan, pozvati oba roditelja na razgovor kojem prisustvuju stručni suradnik pedagog i učitelj;
- o navedenom događaju se obavještava centar za socijalnu skrb
- ovaj protokol se primjenjuje i kad je osoba ovlaštena za odvođenje djeteta iz škole u alkoholiziranom ili drugom neprimjerenom psihofizičkom stanju.

Članak 13.

9. OBRAZAC ZA DOJAVU

ŠKOLA:	RAVNATELJ:	TEL:
ADRESA:	DATUM:	FAX:
Osoba koja je doživjela nasilje		
Osoba koja je počinila nasilje		
Datum i vrijeme događaja		
Mjesto događaja		
Posljedice događaja		

Poduzete mjere

Tko šalje informaciju

Članak 14.

10. PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU NEOVLAŠTENOG ULASKA ILI PROVALE

- Svi zaposlenici škole dužni su voditi brigu o kretanju osoba unutar i oko škole.
- Svi ulazi u objekte škole se zaključavaju te se kontroliraju svi koji ulaze u školu.
- Nepoznatu osobu koja se zatekne u školi treba upitati za njene namjere i razloge dolaska. Nijedna nepoznata osoba ne smije se kretati školom bez pratnje nekoga od zaposlenika škole.
- Ukoliko se sumnja da se nepoznata osoba neopravdano kreće prostorom škole, osobu će se najprije zamoliti da napusti prostor škole.
- Ukoliko osoba odbije suradnju, o situaciji se obavještava ravnatelj koji će po potrebi obavijestiti policiju.
- Tehničko osoblje i ravnatelj redovito (na kraju radnog vremena) provjeravaju sva vrata i prozore kako bi se spriječio neovlašten ulaz, odnosno provala u vrijeme kada u školi nema nikoga.
- Ukoliko se uoči da je u školi bilo neovlaštenih ulazaka ili provale, bez obzira ima li štete ili ne, zaposlenik koji je uočio navedeno stanje obavještava ravnatelja koji će kontaktirati policiju.
- Zaposlenik koji je uočio znakove provale obavještava ostale zaposlenike o događaju kako bi se spriječio ulazak učenika i drugih osoba u provaljeni prostor.
- Do dolaska policije u provaljeni prostor se ne ulazi.
- Nakon obavljenog policijskog očevida, pomoćno osoblje pregledava prostorije kako bi se uočili svi potencijalno opasni predmeti po dijete (staklo i drugi opasni materijali). Po završenom pospremanju provaljenog prostora, pedagog ili ravnatelj pregledava prostor te ako više ne postoji opasnost za učenike, odobrava se ulazak učenika u sobu.
- Ukoliko to nije učinjeno tijekom očevida, odmah po ulasku u prostorije evidentira se nastala šteta i čini popis otuđene imovine koji se dostavlja ravnatelju (obrazac MS-8).
- Ukoliko je šteta na samom objektu (prozori, vrata, ograda, fasada zgrade, bilje i raslinje u dvorištu, igrala u dvorištu ustanove i sl.) zapisnik tog dijela oštećenja sastavlja domar.

- Za daljnji kontakt s policijskom postajom za dobivanje zapisnika o očevidu, podnošenje eventualno potrebne kaznene prijave ili zahtjeva za naknadu štete prema osiguravajućoj kući, zadužen je ravnatelj.

Članak 15.

11. PROTOKOL O SIGURNOSTI UČENIKA

- Školska ustanova obvezna je izvijestiti učenike o pravilima sigurnosti u školskom prostorui mogućnostima njihove zaštite:
 - dežurstvo u svim vanjskim i unutarnjim prostorima školske ustanove kada ih koriste učenici
 - mogućnost korištenja alarmnog sustava i videonadzora
 - posebna briga za učenike s posebnim potrebama.
- U slučaju da odgojno-obrazovni ili drugi radnik školske ustanove primijeti opasnost za učenike i radnike u učionicama, kabinetima, dvoranama i na školskom igralištu obvezanje odmah o tome izvijestiti ravnatelja.
- Prostor opasan po život i zdravlje učenika i radnika školske ustanove ravnatelj će staviti izvan uporabe dok se ne stvore potrebni uvjeti za siguran rad.
- Ravnatelj je obvezan odmah poduzeti mjere uklanjanja manjih nedostataka koji bi mogli ugroziti život i zdravlje učenika i radnika školske ustanove, a u slučaju većih nedostataka zatražiti njihovo uklanjanje od osnivača školske ustanove ili nadležne javne službe.
- O nemogućnosti održavanja nastave ravnatelj je obvezan obavijestiti osnivača školske ustanove, Ured i roditelje.
- Školska ustanova obvezna je u školskom kurikulumu ili godišnjem planu i programu planirati aktivnosti kojima će učenicima omogućiti stjecanje znanja, vještina i sposobnosti vezanih uz zaštitu i spašavanje u kriznim situacijama.

Članak 16.

12. PROTOKOL POSTUPANJA KOD POJAVE BOLESTI

- Prema Pravilniku o utvrđivanju psihofizičke spremnosti djeteta za upis u Osnovnu školu i utvrđivanje primjerenoj obliku školovanja, roditelj je dužan obaviti s djetetom sistematski pregled u ordinaciji školske medicine te utvrditi podatke o zdravstvenom stanju djeteta, koji mogu imati značaj za zdravlje djeteta i njegov boravak u školi.
- Članovi upisnog povjerenstva (pedagog, liječnik, učitelj) dužni su upoznati članove razrednogvijeća s važnim činjenicama o zdravlju djeteta, uputiti ih na situacije na koje treba obratiti pažnju te tijekom godine pratiti stanje djeteta i razmjenjivati informacije.
- U slučaju da dijete ima kroničnu bolest ili posebne prehrambene navike stručni suradnik je dužan o posebnim prehrambenim navikama djeteta upoznati razredno vijeće i ostale članove kolektiva (kuhar) te prema potrebi organizirati edukaciju i nabavu stručne literature.U suradnji s roditeljima i liječnikom jelovnik se prilagođava

potrebama djeteta.

- Akutno bolesno dijete ne smije boraviti u školi.
- Ukoliko učitelj kod djeteta primijeti znakove bolesti – povišena temperatura, povraćanje, proljev, bol koja ne prolazi (zub, glava, trbuš, grlo i sl.), promjene na koži, telefonski obavještava roditelje.
- U situacijama opasnim po život djeteta (gubitak svijesti, epileptični napad, jače krvarenje, veće tjelesne ozljede, alergijske reakcije i sl.) potrebno je primijeniti stečeno znanje u koje smo sigurni i pružiti prvu pomoć djetetu. Potom je potrebno pozvati hitnu pomoć te odmah obavijestiti roditelje.
Ako hitna pomoć nema raspoloživ prijevoz, dijete uz suglasnost dežurnog liječnika hitne pomoći vozi (redoslijedom dostupnosti) stručni suradnik, ravnatelj, domar, učitelj.
- U slučaju ozljede djeteta učitelj je dužan umiriti dijete i primijeniti stečeno znanje. Potom mora o slučaju obavijestiti ravnatelja i stručnog suradnika koji u najkraćem mogućem roku preuzima brigu za dijete.
- Ravnatelj/stručni suradnik donosi odluku o dalnjem postupanju. O nezgodi roditelje obavještava učitelj, ravnatelj ili pedagog.
- Roditelj je dužan obavijestiti školu (razrednog učitelja) o izostanku i razlozima izostanka djeteta.
- Nakon završenog liječenja i povratka djeteta u školu roditelj je dužan dostaviti ispričnicu.
- Lijekovi se u školi ne daju. U iznimnim situacijama, kada roditelji nisu dostupni ili su spriječeni, a lijek treba dati hitno (npr. kod jako visoke temperature), može ga dati učitelj uz dopuštenje (pisana suglasnost) roditelja koje se traži na početku školske godine na 1. roditeljskom sastanku. Također kod kroničnih bolesti lijekove može dati učitelj uz pisano dopuštenje roditelja i upute djetetovog liječnika koje moraju sadržavati sve važne podatke, dijagnozu, naziv lijeka, način primjene i doziranje lijeka.
- Informacije o zdravstvenom stanju djeteta ne smiju se davati neovlaštenim osobama.

Članak 17.

13. PROTOKOL POSTUPANJA KOD EPIDEMIJE

- Primjenjuje se kod svake pojave zaraznih bolesti.
- Postupanje učitelja kod pojave zarazne bolesti:
 - Kod prvih simptoma zarazne bolesti treba izolirati učenika i pozvati roditelja
 - O pojavi bolesti se obavještava školski doktor
 - Prati se zdravstveno stanje drugih učenika
 - Redovito se provode mjere dezinfekcije i ostale protuepidemijske mjere (ovisno o vrsti bolesti)
 - Po potrebi organizirati roditeljski sastanak u suradnji s epidemiologom.
- U slučaju zaraznih bolesti, učitelj je dužan obavijestiti druge roditelje o pojavi zarazne bolesti bez navođenja koji je učenik potencijalni uzročnik zaraze.

Članak 18.

14. PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU POVREDA I PRUŽANJA PRVE POMOĆI

- Škola mora biti opremljena sa ormarićima za pružanje prve pomoći koje osoba zadužena za zaštitu na radu redovito popunjava s potrebnim materijalom.
- U slučaju ozljede učenika djelatnik škole je dužan pružiti prvu pomoć. Djelatnik škole nikad ne smije ostavljati učenika samog bez prisustva odrasle osobe.
- U situacijama pružanja prve pomoći treba paziti na osobnu zaštitu i zaštitu ozlijedjenog učenika (obavezno treba koristiti lateks rukavice kada se pruža prva pomoć učenik koji krvari).
- Ukoliko je potrebno učenika izdvojiti iz razreda, najprije se mora osigurati nazočnost druge odrasle osobe u razredu (drugi učitelj ili djelatnik škole).
- Ponašanje u slučaju povrede učenika:
 - Ostatи miran i sabran
 - Umiritи učenika
 - Primijeniti stečena znanja o pružanju prve pomoći.
 - Prema dostupnosti pozvati radnika koji ima položen ispit iz prve pomoći.
- Ukoliko se može čekati da dođe roditelj, on odvodi učenika liječniku.
- Ukoliko je učenik povrijeđen u mjeri koja zahtijeva hitnu liječničku intervenciju treba odmah pozvati službu hitne medicinske pomoći. Ukoliko je hitna medicinska pomoć nedostupna, treba na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju učenika, prepratiti ili osigurati pratnju učenika od strane stručne osobe do službe hitne medicinske pomoći. Osoba koja je prepratila učenika treba sačekati liječničku preporuku o dalnjem postupanju i sačekati roditelje.
- Učitelj je dužan obavijestiti ravnatelja i stručni tim o povredi učenika u najkraćem mogućem vremenu.
- Ravnatelj /pedagog donosi odluku o dalnjem postupanju – izolacija, hitna pomoć, obavještavanje roditelja.
- Učitelj dostavlja tajniku zapisnik (službenu zabilješku) o situaciji i povredi učenika. U suradnji s razrednikom i roditeljima tajnik prikuplja ostalu dokumentaciju potrebnu za podnošenje zahtjeva za naknadu štete ukoliko je učenik osiguran od strane osiguravajućeg društva

15. PRILOG 1.: OBRAZAC ZA OPIS DOGAĐAJA

Datum	
Sudionici događaja	
Mjesto i vrijeme događaja	
Opis događaja	
Što mislim o uzrocima događaja	
Moje mišljenje o poduzetim mjerama	
Što ću poduzeti, reći ili učiniti nakon događaja	
Druga moguća rješenja – moji prijedlozi	

16. PRILOG 2.: EVIDENCIJA ŠKOLE O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI

Datum	Sudionici događaja	Mjesto i vrijeme događaja	Opis događaja	Poduzete mjere	Osoba koja prijavljuje događaj

Ravnateljica škole:
Brigitte Gmaz, mag.prim.educ.